VII. évfolyam Celldömölk 1911. január 15. 3. szám

KÉMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön.
ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

Az örökösödési illeték.

Mindenki a drágulásról beszél. Hirlapjainknak e kérdés napirenden levő tárgya. Gyüléseken foglalkoznak vele s a parlamentben nem egyszer vitatkoznak fölötte a honatyák. Sőt már könyveket irtak róla, melyek közül bizonyára a legérdekesebb az, amely Rubinek Gyula, az országos magyar gazdasági egyesület jeles igazgatójának tollából került ki s a mult héten hagyta el a sajtót. Az aranybőség, a vámpolitika, — a munkabér-emelkedés, valamint városok és a közvetitők között levő viszony fejtegetése után a drágulás helyi okait és a fogyasztók kivánságait tárgyalja a munka, kapcsolatban a legidőszerübb mezőgazdaságot érdeklő kérdésekkel.

Rámutatunk e munkára, amely hisszük, széles kürökben kelt föltünést, mert a drágulás kérdése az egész országot foglalkoztatja, nem is emlitvén a külföldet, amely éppen ugy áll annak a hatása alatt, mint mi.

Az általános drágulás inditotta, sőt mondhatnók, kényszeritette a kormányt arrá, hogy alkalmazottjainak fizetését és lakásbérét emelje. Nagyon természetes tehát, hogy a kormány viszont a maga jövedelmeinek szaporitásáról is gondoskodjék, hisz ha több a kiadása, jövedelmének is többnek kell lennie, mint valamikor, annál inkább, mert különösen katonai célokra mind-mind nagyobb áldozatokat kell hoznunk, ami elől kitérnünk nem lehet.

E szerint a kormánynak ujabb jövedelemforrásokra van szüksége, mint pl. a vasuti tarifák emelése, a gyujtófagyártás monopoliuma stb., ujabban pedig az örökösödési illeték reformjáról is hirt adnak. Erről a mindig jól értesült B. H. érdekes tudósitása bizonyára némi meglepetést szer a közönségnek. A kérdés tehát aktuális, amelyet mi nem a politikus szemüvegén át mérlegelünk, hanem mint nagyon életbevágó s az egész ország lakosságát a legközelebbről érintő közügyet, amelyet Lukács László pénzügyminiszterünk bizonyára a tőle megszokott nagy körültekintéssel, megfontolással és igazságérzettel visz az országgyülés elé. A B. H. tudósitása különben a következő:

A közvélemény csak most kezd élénkebben foglalkozni Lukács László pénzügyminiszter javaslatával, mely az 1887. évi XLV. törvénycikk harmadik negyedik és ötödik paragrafusait módositja. Arról rendelkeznek ezek, hogy mikép kell megállapitani az ingatlanok értékét a *kincstári illeték kiszabásánál*. Ingatlan-szerzésnél a kataszteri tiszta jövedelem *huszszorosát* vette becsértékül *legalább*; ha a felek ennél kisebb értéket vallottak be, ezt a minimumot fogadták el a kivetés alapjául. Most pedig ezt a minimumot *huszonhatszorosra* emeli föl Lukács László törvényjavaslata. Gyakorlati szempontból általában nincs annak nagyobb jelentősége, hogy a törvényjavaslat az érték *alsó határát* ekként fölemeli. A vagyonátruházás minden esetében a sokkal nagyobb forgalmi értéket veszik ugyis alapul, amely nyolc-tizszer nagyobbra nőtt az utolsó évtizedekben a kataszteri tiszta jövedelem huszonhatszorosánál. Örökösödés esetén azonban az örökösökre átszálló ingatlanoknál rendesen a törvénytől megszabott legkisebb értéket veszik becsértékül s igy

Reklám.

B. Gy.) Éppen nem haragudhatunk erre a francia szóra (reclame), mert — rövid; magyarán igy mondhatnók: »nyilvános földicsetése valakinek, vagy valaminek«. Azután meg már annyira meghonosodott, hogy mindenki tudja, mit jelent.

Azt mondják, a reklámnak igazi hazája az északamerikai Unió. Tudja Isten, valóban ugy van-e, de az bizonyos, hogy ott értenek hozzá legjobban, habár mai nap Európa »világvárosai« legalább is versenyeznek az amerikai jenkikkel s Budapesten is tapossa az az aszfaltot elég »reklámhős.«

Egy Istenháta-mögötti kis faluban nem tudták a jámbor lakosok, hogy mi lehet az a Reklám, mignem követválasztáskor oda is elkerült egy vékony labszáru, fülig láb kortes ur, mint a majdnem sokára szintén eljövendett önjelölt ur »reklámja«. Mert máskor soha pantallós egyéniség nem fordul meg az apró faluban, levén abban csak fertálytucat választó »kedves polgártárs«.

Mikor pedigen elég hü-hóval csöndes vasárnapi napon a főkortes beállitott a faluba, az összesereglett népnek mint Reklám mutatta be magát. Mi az, ki az a Reklám? — Bizony a jámbor emberek éppen ugy nem tudták, mint ahogyan az asszonyaik sohsem hallották hirét a feminizmusnak.

Legjobb mindent példabeszédben megmagyarázni — gondolta magában hősünk, aminthogy igaz is: mert reklámot kell csapni a jelölt részére, mintha üzleti dologban faradoznék. A példabeszéd imigyen hangzék vala:

Hallottak-e kendtek, kedves polgártársaim, hirét Észak-Amerikának? (Hogyne hallották volna, hisz »a többi között« két választópolgár is oda vándorolt el.) Nohát annak a fővárosa Nyujork. (Éljen.)

Abban a nagyvárosban 376-dik utca 98-ik számu házának 17-ik emeletén lakik egy becsületes, derék iparos, szintén választó, de nagyon pangott az üzlete, amennyiben készitményének nem volt óhajtott kelendősége. Persze, mert nem csinált reklámot. De aztán megcsinálta okosan, ötletesen ugy, hogy fölfogadott két embert, akik jól tudtak uszni. Mindegyiknek nagy tábla volt a hátára kötve — fölirással, vagyis reklámmal. Az urinép a zenebonára összefutott s leste-várta a dolog végét. Erre a két ember fölbukkant s a hátukon levő reklámtáblákról a bámuló közönség a következő hirdetést olvasta le: James Bortfelle cipőkenőcs-gyárában a 376. utca 98-ik számu házában, a 17-ik emeleten és fióküzleteiben kapható a világ legkitünőbb subixa! Ilyen reklám vagyok én is Szárfalvi Szarvas Töhötöm képviselőjelöltnek, akinél különb képviselőt nem hordoz a mi drága Magyarországunk a hátán, ha megválasztják . . .

Midőn a reklámról elmélkedünk, lehetetlen, hogy Polláck Illés dr.-nak a Budapesti Ügyvédi Körben a mult héten »Az ügyvédi reklám« czimen fölolvasott s a nagyszámu közönség által nagy figyelemmel végighallgatott értekezését ne méltassuk, amennyiben az általános érdeklődést keltett. Az országszerte tisztelt jeles tudósnak értekezését a következőkben foglaljuk röviden össze:

Az előadó azon a természeti őstörvé-

[illegible] az örökösödési illetéket érinti, közvetlenül, ezt *valósággal* fölemeli. Lukács Lászlónak tökéletesen igaza van abban, hogy az ingatlan forgalmi értéke oly mértékben növekedett, hogy a törvényes legkisebb értéktől háromszázhiszonnégy százalékkal tér el. Jogos tehát a törekvése, hogy a becslési kulcs emelésével megóvja a kincstár érdekeit és az egyesektől elvonja a jogosulatlan hasznot.*) A hagyaték megadóztatásánál azonban, amikor a családnak, esetleg több nemzedéken át gyűjtött szerzeménye száll az utódra, ugyanazon szellemnek kellene érvényesülni, mely a törvényhozásokat a családnak, a kisebb exisztenciának védelmében hatja át. Más dolog az ingatlannal üzérkedni, az esetleges értékemelkedést minden munka nélkül élvezni és más dolog egy darab földön életet tölteni el és *nemzedéket nevelni*. A kis- és középbirtoknak az örökösödési illetékkel való tulságos megterhelése is azt eredményezi, hogy a szaporodás csökkenni fog, a föld megtartásának nehézségeit fokozza.

Az 1909-ik esztendőben halálesetekből kifolyóan 113.400 hold birtok szállt az utódra; ellenben 450.000 hold birtok cserélt gazdát adásvételből. Hogy ebben mily nagy számban szerepel a *kényszereladás*, fogalmat alkothattunk a végrehajtás által előidézett birtokváltozás nagy számából. Tizenhatezerötszáz birtokra vezettek végrehajtást egy esztendő alatt.

*) Lelkiismeretlen egyének akárhányszor kijátszották a törvényt, megkárosítván a kincstárt. (Szerk.)

Ebből az tünik ki, hogy a pénz a birtokon nagyon elhatalmasodott. Az éppen ezért a birtokváltozásnak azt a részét, mely a *családon belül* történik, minden eszközzel kimélni kell. Fiskális szempontból különben is a sürün gazdát cserélő bir jelentőséggel — ideig-óráig — mert ez hajtja a nagy jövedelmet mindaddig, míg az egész érték a kincstárba nem folyik, a családi ingatlanhoz ellenben az egyes családot füzi a nagyobb érdek.

Hogy Lukács miniszternek javaslata törvényerőre lép, több mint valószinü; de erős a mi reményünk, hogy az a családok öröklési ügyeiben humánus intézkedéseket fog magában tartalmazni, mert a családok összessége: maga a magyar nemzet.

Lapunk zártakor kapjuk az értesitést, hogy a szóban forgó törvényjavaslat tárgyában az Országos Magyar Gazdasági Egyesület fölterjesztést adott be a pénzügyi kormányhoz a gazdákra sérelmes intézkedések orvoslására. Az Egyesület azt a véleményét fejezte ki, hogy az ilyen mélyreható jelentőségü törvényhozó intézkedés alapelveinek a közvetetlenül érdekelt társadalmi osztályok érdekképviseleti szerveivel való előzetes tisztázása nagyon is szükséges volna már a kölcsönös megértés lehetővé tétele miatt is. A fölterjesztést pártolás végett megküldötték a földmivelésügyi miniszternek, a képviselőknek és a főrendeknek, valamint a vidéki gazdasági egyesületeknek.

Krónika.

A büntető törvénykönyv novellája, amely 1910. évi januárius 1-én lépett életbe, a 18-dik életévüket meg nem haladott fiatalkorukra vonatkozóan egészen uj alapokra helyezte az anyagi büntetőjogot. Ma már a fiatalkoru büntetteseknél nem azt nézi a biróság, hogy minő sulyu az elkövetett büntett, hanem azt, hogy minő intézkedésre van szükség a fiatalkoru büntettes *megmentése* és a *társadalom védelme* érdekében. A *bünvádi eljárás* azonban, amelyet a novellával egyidejüleg szervezett gyermekbiróság alkalmaz, a régi maradt. Épen ezért a biróság lépten-nyomon nehézségekkel küzd az anyagi joghoz nem illő eljárási szabályok alkalmazásában. Ezeknek a nehézségeknek az elháritását vette célba az a *törvényjavaslat*, amely legközelebb az országgyülés elé kerül. Mig a mai bünvádi eljárás az elkövetett büntett *kideritését* tekinti vezető gondolatának, addig a fiatalkorunak eljárása a vádlott *személyes viszonyainak* a kideritését helyezi homloktérbe. Egyszersmind gondoskoni fog arról is, hogy a patronázs-munka végzésére hivatott *pártfogó* tisztviselők a biróságal együtt működhessenek, hogy már a birósági tárgyalás előtt kiderittessék, minő intézkedés lesz adott esetben a fiatalkoru előéletét figyelembevéve a legcélszerübb. — Semmi kétségünk sincs az iránt, hogy ez a bölcs és humánus intézkedés a törvényhozó testületben osztatlan helyeslésre ne találjon.

Bizonyára olvasták már sokan, hogy a francia akadémia az egyik nagydiját az idén Ichard dr. marseillei orvosnak adományozta s ezzel a francia tudományos társaság igazat adott annak, amit a jeles orvosdoktor »A halál megállapitása a kórházban« cimü szenzációt és megdöbbenést keltő müvében mondott és bebizonyitott. Ő ugyanis megállapitotta, hogy a polgári és katonai kórházak betegeinek egy része *élve jut a sirba* vagy élve kerül a kórház boncoló-asztalára. Könyvében nem kevesebb, mint negyven esetet sorol föl, amely a marseillei kórházban fordult elő. Ebben a negyven esetben észrevették a *tévedést*, de hogy hány esetben nem vették észre, még megközelitőleg sem lehet megállapitani, mert a halál elkövetkezését *nem szakemberek*, orvosok vagy asszistensek állapitják meg, hanem tanulatlan ápolók. Egyszer megtörtént, hogy egy ily tetszhalott a boncoló orvos keze alatt ébredt föl. Egy másik esetben egy kis gyermek szive még dobogott, amikor a boncoló orvos már fölbontotta a mellét. Különösen a marseillei koleraepidémia idején jártak el sommásan s naponkint 10—16 halottat temettek el orvosi vizsgálat nélkül. — Itt emlitjük meg azt a majdnem hihetetlen hirt, hogy a Kaukázusban Telev nevü községben egy Turatasvili Nina nevü öreg néni éldegél, aki ez idő szerint 167 esztendős, sőt szivecskéje mai nap is rendesen dobog.

Munkásházak. A munkásházak ügyében f. hó 18-án d. u. 2 órakor a városháza tanácstermében tárgyalást tartanak. Kilátásunk van tehát arra nézve, hogy Czelldömölk is kap munkásházakat. Hasonló ügyben Dukán és Kissomlyón 19-én fognak tárgyalni.

nyen kezdte, hogy aki a maga föntartásáról gondoskodni kiván, annak hirt kell adni magáról. A családi és vagyoni erők nélkül szükölködő ma is ott van szükségleteivel, ahol az ősény. Ki kell mennie az életbe és kiabálva, hadonászva hirt kell adni magáról, hogy él és fönn akarja magát tartani, különben ehen vesz el. Ez egyetemes törvénye mindenkinek, aki magára van hagyva szükségleteivel és ebből bontakozott ki a század legvaskosabb törvénye: a reklám. Az ügyvédi karra nézve — ugymond — ezt az ősi törvényt azonban csak korlátok közt engedhetik meg, mert karunk szellemi értékeket ad cserébe, ezek pedig nem a legjobban kiabálóknak boltjában kaphatók, hanem a legjobban képezettektől. Külföldön ezt igy is tartják. Ott az ügyvédet intelligenciájáért, tudásáért és megbizhatóságáért keresik és az ügyvédek ezekre a kellékekre készülnek is. Ezért nemzeti érték ott a jeles ügyvéd. Tisztelet veszi körül és elismerés. Nálunk más a kereslet is, tehát a kinálat is. A mi közönségünk nem keres tudást és képzettséget, hanem összeköttetést és befolyást vagy terrort. Ha valamely ügyvéd mint képviselő — nem tudásával, politikai pályájával, hanem bömbölléssel feltünik, rögtön legkeresettebb ügyvédje lesz az országnak. Ha ennek a tüneménynek okát keressük, megtaláljuk ezt abban, hogy a népnek nincsen bizalma a jogszolgáltatásban: ezt a bizalmatlanságát pedig régi tapasztaláson szerezte, melyet nem volt még alkalma ujjal fölcserélni. Ebben a miliőben, mikor a közönség nem keres hivatottságot, a tartalmas és képzett ügyvédségnek nincsen is talaja, de burjánzik a reklám, a nexus és a lesbenjárás. Ilyképpen kétféle ügyvédséget látunk viaskodni a megélés sikján. Modern magasságon álló, hivatott jogvédőt és modern bretlin álló szinjátszót. A jelentékenységnek és a mimikriának ravasz fegyverei csendülnek össze és minthogy a közönség az utóbbit kivánja, lévén kritikája és intelligenciája hozzá rokon, ezért szinte lehetetlen a csak tartalmas ügyvédnek a konkurrencia. Mi most, igy végezte, uj rendtartás előtt állunk. Előre tudom, hogy a régi szabadszervezet módján fogunk ebben is szerveztetni, mert mi ezt igy kivánjuk. Hát akkor keresztül fog törni az őstörvény a magateljes vadságában a pántokon. És a következő tatárjárás rómba fogja dönteni a mi Bidermayer-szalónetikánkat.

Auguszta főhercegnő a szakácskiállitáson. A budapesti szakácskiállitáson, ezen a specialis szemnek, szájnak kedves tárlaton, — mint a lapok megirták — megjelent Auguszta főhercegasszony is. Itt leginkább feltünt neki Löw Sándor kamarai szállitójának ezüst garnituraja a modern tálalás műremekei. Amit előkelő izlés és lelemény az asztal diszére kitalált: együtt volt. Ezüst dessert tálak, girandók, gyönyörü viragtartók, serlegek, egyéb drága evőkészletek, tálak és tányérok kincsekként egymásra halmozva, mégis tetszetősen,művésziesen rendezve. Auguszta örömmel értesült arról, hogy valamennyi a magyar műipar remeke s ugyancsak hosszasan szemlélte Löv másik kollekcioját: a konyhai órák elmés piramisát, ahol stilszerüen az óramutató kés, vila volt a pontos órákon. Löw a legnagyobb dijakat nyerte ezen a kiállitáson

Megtelt! A tulvilágra költözött lelkek földi maradvanyai már megtöltötték a régi temetőt s az ujabb nemzedék porhüvelyei az uj temetőben nyernek elhelyezést. Mert amaz megtelt, megindittatott az eljáras annak bezáratása iránt.

Ehrlich—Hata. A magyar könyvpiacnak nagy eseménye van. Nyomon követve az eredeti, berlini kiadást, a magyar olvasó közönség kezébe került egy eseményszámba menő könyv: *Ehrlich Pál* frankfurti orvostanár és *Hata S.* müve Marschalkó Tamas dr. kolozsvári egyetemi tanár forditásaban. Az orvosi tudomany diadalmas vivmányáról, a vérbaj orvosszeréről szól ez a munka; melyet lelkes érdeklődéssel fogad minden intelligens ember. S ez természetes is azon ujjongo érzés. az egész világ páratlan elismerése után, mely az »Ehrlich 606« ot, az embereket megváltó szer felfedezese nyoman támadt. Milliók kinjainak megszünését, generációk megmentését jelentette a frankfurti tudósok munkájának eredménye, s éppen a hihetetlen nagy sikerek miatt lett természetes a kétkedés is, mely a lelkeket az első öröm után elfogta. Azóta ezer meg ezer orvos próbálta ki a szert s a mindenfelől jelentkező eredmények teljesen meggyözték Ehrlich tanart afelől, hogy nagy célját elérte. Most már elérkezettnek látta az időt arra, hogy részletesen megismertesse a világgal munkáját s igy született meg a könyve »Die Experimentelle Chemotherapie der Spirillossen« — ez az eredeti német mű cime. Ketten irták: Ehrlich és segitőtársa, a japán Hata. Megkapóan érdekes minden sora a ket tudósnak, amely leköti az olvasó figyelmét: orvosét és laikusét egyformán. A könyv elolvasásá után alkothatunk igázan fogalmat arról, mekkora fáradság, mennyi tudomány, milyen törhetetlen akaraterő kellett ahhoz, hogy a frankfurti laboratóriumból kikerüljön a vérbaj biztos és gyilkos fegyvere, az emberek áldása. Nagyszerüen bontakozik ki az olvasó előtt a kisérletek sorozata, — amint Ehrlich tanár találóan nevezett el célozgatásnak — egészen addig, mig sikerült az igazi anyagot, a célját, eltalalót megalkotni. Hata doktor irja le a hihetetlen türelmet igénylő kisérlet-sorozatot, az esztendők héroszi küzdelmet, Ehrlich tanar pedig az eredményeket foglalja össze. A könyv egy kisebb részét Iversen, a nagyhirü szentpétervári tanár irta, akinek Ehrlich páratlan kipróbálására küldötte el szerét. Nagyon érdekes az orosz tanárnak beszámolója. A könyvet teljessé teszik a képek: a kisérletek eredeti felvételei, a táblázatok és a tizenöt műmelléklet. A könyv magyar forditója: Marschalkó Tamás dr. érdekes magyarázatokkal kiséri a művet. Egyéb kvalitásain kivül sok hivatottságot ad Marschalkónak ... az a korülmény is, hogy éveken át ... volt Ehrlichnek. Ha még megemlitjük, hogy a könyv egyszerü, de impozáns külsőjével igyekszik hozzáilleszkedni a tartalomhoz, röviden beszámoltunk róla. Ára füzve 6 korona kötve 8 korona. Kapható Debrecenben *Hegedüs és Sándor* könyvkiadóknál és minden könyvkereskedésben.

A kutyák számának csökkentése. *Serényi Béla* gróf földmüvelé-ügyi miniszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben a veszettségi esetek mindinkább növekedő elterjedésére való tekintetből a legszigorubb intézkedéseket követeli meg az ebek ellen. Általaban a betegség korlátozása szempontjabol az ebadó kötelezettségnek kivétel nélkül minden ebre való kiterjesztésével az ebek számának csökkentését óhajtja elérni. A földmüvelésügyi kormány rendelkezésére álló statisztikai adatok szerint a veszettség elterjedése tekintetében Magyarország a legkedvezőtlenebb állapotot tünteti föl. Szükségét látja tehát a miniszter annak, hogy a 20—22 év alatt szerzett tapasztalatok alapján megállapitott célszerübb elvek szigoru szem előtt tartásával a törvényhatóságok sürgősen uj szabályrendeleteket alkossanak.

Ötven filléresek verése. A bécsi kereskedelmi is iparkamara legközelebbi teljes ülése elé inditványt terjesztenek, a mely ellenzi az osztrák ipartanács ama javaslatát, mely szerint a két filléresek vonassanak ki a forgalomból. a tiz és husz filléresek forgalma szorittassék meg ideiglenesen; ellenben veressenek 5 és 25 filléresek. A kamara azt hiszi, hogy az ipartanácsnak ez a javaslata nagy zavart okozna a forgalomban, mert a közönség nagyon is hozzászokott az eddig szokásos érmekhez és rendkivül sulyosan nélkülözné azokat. — A kamara ezzel szemben azt ajánlja a kormánynak, hogy forditson különös figyelmet az egyfilléresek terjesztésére és esetleg gondolja meg, hogy nem volna-e tanácsos a két filléresekre való összetévesztés veszedelme nélkül az egyfilléresnek nagyobb alákban való verése. A kamara ezenkivül azt javasolja, hogy a kormány kössön a magyar kormánnyal pótszerződést az éremkonvenció kiegészitésére, a mely ötven filléres érmek verését allapitja meg. — A bécsi kamarának ez a javaslata, ha elfogadtatnék, mindenesetre nagyban hozzá járulna az aprópénz forgalmának egyszerüsitéséhez és gyorsitásához.

Vadirtás a kenyeri-kecskédi urodalomban. A földmivelesügyi miniszter *gróf Cziráki Béla* dénesfalvi nagybirtokosnak, arravaló tekintettel, hogy kenyeri-kecskédi urodalmának vadászterületén az elszaporodott vadak az erdőben és a mezőgazdaságban nagy károkat okoznak, januar 12-től februär 15-ig, a tilalmi idő alatt is engedelyt adott a vadak lövetésére.

Gazdák! Figyelem! A meteorológia (időjárástan) már nagyon sokat haladt előre. A tudós meteorológusok nem a százéves jövendőmondó zsebjéből szedik-vedik tudományukat, hanem az egész földkerekségen levő minden művelt országban vannak megfigyelő állomásaik és tudományos alapon és eszközökkel fejlesztve az időjárás tudományát, időjóslásukat előre közzeteszik, amely általában már is sok tekintetben megérdemli minden figyelmünket. Az időjóslás a folyó 1911. évre a következő: Január: Zord, hideg idő 13—18-ig hóviharok északi szél mellett, azután enyhébb, 24-től végig mérsékelt hideg. Feruár: 3—7-ig északi szél mellett hideg, derült, 9—14-ig zord, gyakori havazással, 10—21-ig változó, aztán borus, enyhébb idő, sok szélviharral és ... azással. Március: Kezdete hideg, ködös, 6—10-ig viharos, északnyugati szél mellett havaseső, 15-én enyhül és változó idő áll be, 25-től végig enyhe idő, sok széllel. Aprilis: esős, szeles idővel kezdődik, de már 8-án szép tavaszi idő áll be és délnyugati széllel, esővel, egész 18-ig tart, 22-től végig meleg és borus idővel. Május: 2—10-ig esős borus idő, mire szeles, hüvös idő, keletkezik. 15-től 21-ig változó idő esővel és széllel, 22—27-ig szép meleg idő, azután végig meleg és esős. Junius: kezdete meleg, derült es száraz. 11—12-ig szép meleg, kevés esővel, nyugati szél mellett, 25-től délnyugati szél mellett esőzések, keleti szél mellett tiszta, meleg idő. Julius: borus idővel kezdődik, aztán szép meleg, 9—20-ig változó. délnyugati szél mellett eső, 27-én nagy zivatarok és viharok, azután végig forró, száraz. Augusztus: 5-ig meleg, helyenként zivatarokkal a hónap közepe felé beborul és esős idő következik, 16—24-ig szép meleg és derült idő, vége felé megint borus, szeles. Szeptember: szép, meleg idővel kezdődik, 10-én hüvösre fordul, 16—18-ig szeles, esős azután szép őszi idő, hüvös éjjelekkel és csak helyenként esővel. Október: kezdete kellemes, kissé hüvös, 5—12-ig nyugati szél mellett eső, 14-én eső és hüvös, 16—26-ig derült szép őszi idő, végig pedig szeles és esős. November: 2—7-ig ködös, borus és igen hüvös, 8—13-ig szeles, viharos idő, északi szél mellett fagy. 16—22-ig változó nyugati szél mellett eső, végig ködös, hideg idő. December: A hónap eleje esős, 6-án viharos, hideg északnyugati szél mellett hó, aztán szeles, esős, 20—28-ig hideg, kevés hoval. végig szél és hó.

Egy derék osztrák pap. Királyhida egészen a határon (Lajta melletti Bruck tőszomszédságában) levő kis község, a lakosságának több mint fele magyar állam-vasuti alkalmazott. Templomuk, papjok nem lévén, Bruck városka templomába járnak. A karácsonyfa ünnepély alkalmából az iskolaszék Neubagauer József brucki plebánost fölkérte, hogy néhany szóval mondja el a kis gyermekeknek a szép ünnep jelentőségét. S az osztrák-német pap átjött a magyar iskolába és — a nyelv nehézségeivel küzdve ugyan — magyar beszédet mondott az egybegyülteknek; beszéde végén vallásuk és *hazájuk* iránti szeretetre buzditván a kis magyar gyermekeket. Az Isten áldja meg azt a jó papot.

Az enyhe tél. Januárius közepén vagyunk már, de az időjárás vármegyénkben néhány gyönge fagyos napot kivéve, eddigelé alig volt télies s ugy látszik, az idén ismét a tavalyi igen enyhe télhez hasonló időjárásra lesz kilátásunk jan. második felében s febr. hónapban, amikor rendes viszonyok mellett a legnagyobb hidegek szoktak lenni. Ilyformán ujból előtérbe lép a jegbeszerzés kérdése. A sörgyárak és a vidéki nagyobb sörraktárak máris azzal foglalkoznak. hogy a hegyvidékekről s Erdélyből vasuton hozott jéggel lássak el magukat. Tirol-orszag északi és nyugati részein erős fagyok voltak, pl. januárius 9-én a higany a 17-ik fagypontra szállott le. Node még messze van Mátyás napja!

Köszönetnyilvánitás.

Szeretett leányunk elhunyta alkalmából jólesö érzést keltett bennünk a részvétnek az a megnyilatkozása, amelylyel bennünket jóakaróink és ismerőseink a temetésen való megjelenésükkel kifejezésre juttattak. Ugy ezért, valamint a küldött koszoruért fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Czelldömölk, 1911. jan. 14.

Rosenheim család

Ha jön az alkonyat.

Bolyongva járom a tarlott mezőket.
Nem érdekel a bűvös alkonyat.
— Szines, szivárvány-köd lebeg előttem.
Ugy rémlik, mintha látnám arcodat.

Fejem felett egy varju sereg károg.
A háborut jelentő vándorok.
— Miért nem mosolyog ma is az arcod?
Szemed olyan haragosan lobog.

Az alkonyat tovább ment más vidékre.
Az éj suhogtat sötét szárnyakat.
— Ne forditsd el az arcod. Még ne menj el.
Hát nincs számomra egyetlen szavad?

A szél fonnyadt virágot dob utamba.
Az égről egy kis csillag leesett.
— A régi seb megint sajog szivemben.
Ma éjjel — érzem — megint könnyezek

NOVÁK PÁL.

HIREK.

Jakab Bódog meghalt. A megyei közigazgatási életnek nevezetes tagja költözött el az élők sorából. Jakab Bódog nyugalmazott főszolgabiró halt meg. Jakab két évtizeden át szolgálta a vármegyét, előbb Szombathelyen, majd Vasváron, utóbb Czelldömölkön volt szolgabiró, illetve főszolgabiró. Nálunk sulyos betegségbe esett, mi őt nyugalomba vonulni kényszeritette. Tőlünk Szombathelyre költözött, családjával együtt s itt érte őt utol a halál. Családja és a kiterjedt rokonsága gyászolja.

Halálozás. A rideg tél kegyetlenül szágul mindenfelé s nyomában az enyészet hirdet, irgalmat nem ismerő hatalmát. Amit a kikelet alkotott, a nyár felnevelt s mindenminden, amit az éltető természet remekművének nevezhetünk, most barbár módon pusztul el. A kis madárkák remülten menekülnek biztonságba, dalos ajkaikat némaság zárja el, az önmagukkal tehetetlen virágokat egy hideg fuvalom a leggondosabb ápolás ellenére is letarolja. Rosenheim Karolina, mint zsenge liliombimbó, ékessége volt szüleinek, szivük melegével gondozott kertjének, de a tizenhetedik tavasz után az ő fejlődésére bajos szirmait is elhervasztotta a zordon tél. Ha szétekintünk a hóborította mezőkön, ott csupasz, zordon minden; ha bepillantunk most a sujos megpróbáltatásnak alávetett családi házi szentélyébe, ugyanugy hiányzik onnan mindaz, ami a szivből örömérzést tud kelteni. Egy éve sincs még annak, hogy a halál magához ragadta a szánandó család legidősebb leányát, most korra nő vele az utánna következő költözött el a földi életből. Mintha a mulandóság is bizonyos sorrendet követne. A mennyei boldog otthonba tavozó leánykát f. hó 12-én rengeteg nép kisérte el utolsó földi utján, kifejezést adván annak lesujtó érzésnek, mely ilyenkor mindenki szivében kél s a szerencsétlen szülők iránt annak részvétnek, mely a szenvedőkben kiván enyhülni.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon hölgymű kedvelői előadóknak, akik a kath. legényegylet január 8-iki fényesen sikerült estélyéhez kedves, hűen átérzett és pompásan kifejezett előadásukkal, játékukkal hozzájárultak és egyáltalán mindazoknak, akik a műkedvelői előadás nagy sikerét előmozditottak, ez úton is nagyon hálás köszönetét fejezi ki az Elnökség.

Legényegyleti bál. A Kath. Legényegylet tánczvigalma múlt vasárnap zajlott le a közönség élénk részvétele mellett. Mint tudjuk, a táncot műkedvelői szinelőadás előzte meg, mely fényesen sikerült. Szinre került: »Árva Rozsi«, Kasza Vilmos 3 felvonásos népszinműve. Dilettánsaink kitűnően álltak meg helyüket s meglátszott rajtuk, hogy teljes ambitióval látták hozzá a nehéz munkának. Nevezetesebb szerepükben természetesen alkottak: Rosta Alajos, Sarka Mariska, Magas József, Perepatics Annuska, Klaffl Mariska stb. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

Felülfizettek: dr. Holnsy Rupert 20 K, özv. gróf Wallis Gyuláné, Raffel Mihály, Pfutter N. Béla, Juray Antal 10—10 K, Csecser József (Sopron) 6 K, Patyi Jonas, Raffel Dénes, dr. Marothy László, Weisz Kálmán, dr. Pletnits Ferenc, Takács György, Röh Pál 5—5 K, Bognár János, Klaffl Sándor, özv. Deim Sándorné, László Ferenc 4—4 K, Klaffl Gyula, Horváth János, Zsoldos Erzsébet, Fülöp Aladár, Takács Márton, dr. Gefin Lajos, Farkas János, dr. Hethessy Elek, Sütz Gyula, Klaffl Kálmán 3—3 K, Tóth Ferenc, Szabó Károly, Szarka József, özv. Deutschbauer Ignácné, Kovács Mihály, Szerencse Károly, Rosta János, Palinkás Géza, Lancz Alajos, Szalay János, Punkovich János, Dinkgreve Nándor, Mizeri Sándor, ifj. Reich Imre, Göttmann Bódog, Illés István, Kovács József, Fodor Lajos, Szalay Lajos, N. N., Besczky Ödön, Balogh Mihály, id. Reich Imre, Saher Lajos, Maicz Antal (Papocz), Racz Endre, Tóth Sándor, Pinter Imre, Varga György V., Galambos Béla, Nagy Károly 2—2 K, Somogyi Aladár, Mészáros János, Seer Gyula, Simon Sándor, Simon József 1·50—1·50 K, Szalay Gyula, özv. Szabó Lajosné, Vadászy Pál, Lichtsein Arnold, Kreiner József, Szabó Jakab, Mór Gyula, Tóth Sándor, Scheiber Mór, Steiner Rudolf, Nagy Pál, Wendler Lajos, Károlyi István, özv. Altstädter Józsefné, Loránt Gyula, Fülöp László, Szita György, Koloszár József, Pap Ernő, Horváth Béla, Várhelyi Jenő, Baros Imre, Sovary Sándor, Holpert N., Herzfeld Nor., Csuba Lajos, Takacsy Kálmán, Huchhausen Ede, dr. Bárczia Jenő, Menyhárt Ferenc, Miklós Lajos 1—1 K, Pálovits Gyula, Lenczl József, özv. Nyulász Istvánné, Fülöp Gyula, Heimer Kálmán, Martos Vince, Forró Ernő, Wittmann Andor, Molnár Károly, Csoma János, Spatzl József, Rauf József, Kiss István, Legrády Kálmán, Szeiler Jenő, Szigeti István 50—50 fill. Nemesh Sándor, Gersei Ferenc 40—40 fill.

Hadkötelesek sorshuzása. Az 1890 évben született állitáskötelés ifjak sorszamait folyó hó 31-en délelőtt 10 órakor fogják kihuzni a helyi city-házán.

A kórház ezidei karácsonyfajára összegyült összesen 159 korona 62 fillér. Ebből 94 korona 62 filléren meleg ruhát vásároltattak, 65 korona pedig takarékpénztári könyvecskébe tétetett a felgyógyult vagyontalan betegek segélyezésére, hogy legalább haza utazhassanak. A betegek karácsonyfajára adakozók között Raffel Dénes nem 1 koronát, hanem 10 koronát adott át.

Rokkantegylet bál. A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdijegyletének bálja a mult hét szombatján tartatott meg a Griff-szálló nagytermében. Mint értesülünk, a siker nem volt teljes, ami annak tulajdonitható leginkább, hogy a közönség előtt az egylet intentiója meg ismeretlen, másrészt pedig sokan azt hiszik, hogy azt a szó szoros értelmében vett munkások rendeztek.

Felülfizettek: dr. Hollósi Rupert, dukai Takács Márton 20—20 K, dr Maróthy László 5 K, Nagy József, Göttmann Bódog, Novák Ferenc, dr. Pletnits Ferenc 4—4 K, dr Hethessy Elek, Ban János 3—3 K, Sóváry Sándor, Man Ede 2·50—2·50 K, Szita György, Szőllősi János, Almási János, Fodor Lajos, Németh Ferenc, Stern József, Vonyarczy István, Kovács József, Honig Sámuel, Balassa István, Illés István, Balogh Karolin, Frisch Gusztáv, Dinkgreve Nándor, Jánosa Pál, Németh Márkus, Hervai Károly, Vadaszi Pál, Varga György, Németh János, Deutsch Gyula, dr. Szabó Imre, Lődy Ferenc 2—2 K, Viniczay Károly 1·50 K, Bozzay Zsigmond, Mészáros János, Bankó Sándor, Pali János, Bangó József, Pinter János, Kővári Mihály, Bobes Károly, Kovats József, Málnási Antal, Horváth János, Lehner Antal, Kovács József, Szabó Jakab, Scheidl Antal, Palfi József, Dobos Ferenc, Mozer József, Bédey Zsigmond, Szukits Gyula, Lancz Alajos, Kovacs Lajos, Szendrey Géza, Németh Károly, Nagy János, Schaberl János, Nagy Pál, Wendler Lajos, Horváth Jenő, Loránt Gyula, özv. Zsigmond Istvánné, Somogyi Aladár, Jugovics Imre, Tima Lajos 1—1 K, Nika József 50 fillér.

Karsay Imre utódja. Meg élénk emlékezteben van olvasóközönségünknek az a családi drama, a mely a mult év julius 11-én Beleden lejátszódott. Horváth Ferenc beledi birtokos ugyanis a kritikus napon délután egy órakor megjelent a tőle elválban élő neje lakásán és az éppen sógorával, Karasy Imre szilsárkányi ev. lelkesszel együtt ebédelő feleséget, azután sogorát egy-egy jól irányzott lövéssel agyonlőtte. Azután a kerten át kiment a mezőre, ott fegyverét mellének irányitva és lábával elsütötte. Mindhárman meghaltak. A szerencsetlen Karasay Imre helyét vasárnap töltötték be választás utján. Megválasztották Szücs Gábor győri volt segédlelkészt, az előtt budapesti vallástanárt, akiben tartalmas, nagy tehetségű, jeles szónokot nyert a szilsárkányi gyülekezet.

Orvosi felfedezések korszakat éljük. A sebészek ma már műtétekkel oly betegségeket is gyógyitanak, melyek annak előtte sok ezer ember életét pusztitották el. A vérbaj elleni küzdelem is igen nagy eredményeket mutat fel s éppen igy halad a tudomány az Epilepsia (nehezkór) ellen vivott harcban is. E téren az ujabb kutatások soraban első helyen Dr. Szabó Sándor speciálista orvos gyógyeljárása emlitendő, ki tudományos kutatási alapjan egy oly gyógymód birtokában van, melynek révén a legmakacsabb Epilepsiát is sikerrel gyógyitja és ezért mindénkinek, ki Epilepsiában szenved ajánlhato. Forduljon bizalommal nevezett orvos intézetéhez Budapest, Nagykorona-utca 18. hol szivesen nyujtanak — levél utján is — felvilágositást.

A nagysimonyi polgári olvasókör f. hó 22-én a nagyvendéglőben könyvtára javára világpostával és confetti dobással egybekötött zártkörü táncmulatságot rendez. Belépti-dij személyenként [illegible] egy 2 K. Kezdete [illegible] 5 órakor.

Árverési hirdetmény kivonat.

A czelldömölki kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Kohn Mór fiai pápai bejegyzett cég végrehajtatónak Löffler József kereskedő és neje szül. Simon Róza bobai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 600. K tőkekövetelés és járulékai, valamint Kluge Károly kékfestő pápai lakos 126 K 07 f. tőkekövetelés és járulékai továbbá Rothauser Lipót veszprémi lakós 78 K 50 fill. tőkekövetelés és járulékai és Korein Vilmos pápai lakos 73 K 03 fill. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a czelldömölki kir. járásbiróság területén levő Boba község határában fekvő: a bobai 720. sz. tjkvi † 1. sor 28. hrszámu 17 házszámu udvarral és kerttel biró házas s 674 négyszögöl kiterjedésü ingatlanra: 2057 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelent ingatlan az 1911. évi február hó 17. (tizenhét) napján délelőtt 9 órakor Boda község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek e biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Czelldömölk, 1911. november 26.

BARTHA sk. kir. jbiró

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Villamos erőre berendezett

asztalos műhely.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy Czelldömölkön, a Ferencz József-utcában levő

asztalos műhelyemet

villamerőre berendezett gépekkel szereltem fel; miáltal képes vagyok megrendelőimet sokkal olcsóbban kiszolgálhatni.

Elfogadok épület és butormunkákat, azonkivül az asztalos iparkeretébe vágó mindenfele munkát, melyet a legpontosabban, gyorsan és kifogástalanul teljesitek.

Ugy helybeli, mint vidéki szaktársaim munkáikat villamerőre berendezett műhelyemben előkészithetik, ami a mai drága munkabér mellett nagy megtakarítást jelent.

Teljes tisztelettel

BERECZ LAJOS

épület és butorasztalos.

ÉPITTETŐK FIGYELMÉBE!

Mint épitési vállalkozó, működésemet *Sárvár és vidékére* kiterjeszteni óhajtván, e célból *SÁRVÁROTT* (Villanytelep-utcában) egy *képesitett épitőmester* közreműködésével

műszaki irodát

nyitottam.

Vállalkozom az épitésnek terén előforduló mindennemü munkákra **szolid kivitelben, jutányos árak és kedvező fizetési feltételekkel.**

Kiváló tisztelettel:

Günsberger J. Jenő

épitési vállalkozó.

Fa és ácstelep: Keményegerszegen.

TERV ÉS KÖLTSÉGVETÉS INGYEN

Az ismertetőjegy a levélre ragasztandó

E adó ház.

Czelldömölkön (Uj telep) a Deák-utcában levő házamat, mely áll: három utcai egy udvari szoba, két éléskamra, egy pince betonozva, egy tágas mosókonyha, két sertésól, majorság udvarral, az udvaron és kertben jól termő gyümölcsfákkal **azonnal eladom**, esetleg bérbeadom.

Csuha Lajos.

A VASMEGYEI

Takarékpénztár

RESZVENYTÁRSASAG

ÁRUOSZTÁLYA

SZOMBATHELY.

Ajánl: Mindennemu mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, **benzin- és nyersolajmotorokat, cséplőgép-garnitúrákat, gép- és nyersolajat,** műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötélárukat, mindennemu **műtrágyát kartellen kívül,** vetőmagvakat, erőtakarmányfeleket, **belföldi és porosz köszenet, kovácsszenet,** meszet és cementet, tűzoltó-felszereléseket stb. stb.

Mérsékelt árak!

Méltányos fizetési feltételek!

Központi iroda: Köszegi-u. 2.

Raktár: Széll Kálmán u 25

Árajánlattal és kalkulacióval díjmentesen szolgálunk

Képviselőt minden kozsegben keresunk.

Singer Ferenc

m. kir. államvasuti órás- és ékszerész

Pápa.

Szállít a legelőnyösebb feltételek mellett bámulatos olcsó áron mindennemű **arany-, ezüst- és ékszer-árut,** valamint fali- és **zsebórákat.** Minden óra, mely nálam vásároltatik, másodpercnyi pontossággal szabályozva van. — Óriási készlet ezüst evőkészletekben, amelyek szigorúan a napi árfolyam szerint lesznek eladva. Árajánlattal és választékkal a legn. készséggel szolgálok

Részletfizetésre is!

NÉMETH LÁSZLO

uri szabó divattermében

készülnek remek kivitelben

polgári-, papi- és egyenruhák

jutányos áron.

LEGDIVATOSABB SZÖVETMINTÁK.

Czelldömölk, Kossuth Lajos-utcza.

FIX FIZETES

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht Bankház Részvénytársaság

Budapest, IV., Ferenciek-tere 6.

Meghivó.

A VONOCZK KÖZSÉGI HITELSZÖVETKEZET 1911. évi január hó 25-én d. u. 2 órakor

rendes közgyülést tart,

melyre a tagok az alapszabályok 35. szakasza értelmében meghivatnak.

Tárgysorozat:

Mult évi eredményről szóló jelentések tárgyalása.

Zárszámadások megvizsgalása és a felmentvény megadása.

A mérleg megállapitása, tiszta jovedelemről való rendelkezés vagyis az 5 évi nyeremény folosztása a részvények után.

Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok valasztása.

A felügyelőbizottság által megvizsgált mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Vönöczk 1911. január 14-én.

Az igazgatóság

Stock-Cognak Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS és STOCK

gőzpároló telepéből

BARCZOLA

Egyedüli Cognac-gőzfőződe állandó hivatalos vegyi elenőrzés alatt.

Kapható Janosházán:

minden jobb üzletben.

Nyomatott Dingréve Nándor vizhajtóerőre berendezett könyvnyomdajában Czelldömölk